

Fleiri parkeringsøki — tryggari ferðsla

Vágur er ein bygd í vøkstri. Nú ið býráðið arbeiðir við at útvega fólki grundøki til húsbýgging, fer fólkatalið at økja og í kjalarvörinum á hesum eisini ferðslan.

Mangan, tá ið ein hoyrir eldri fólk greiða frá teirra gerandislívi sum yngri, undrast ein á, hvussu ein so litil tjóð sum Føroyar hevur megnað at broyta samfelagsmynstrið nær sagt so fundamentalt, sum til ber í eitt so stutt tíðarskeið. Götumyndin í dag er sum ein kapppróðarspurur, har øll koyra á. Men skalt tú klára at vera við, klára at seta fótur undir egðið borð og samstundis klára tinar skyldir, mást tú eisini stríðast fyrri tí.

Tað vit í mongum førum siga, at dagurin byrjar við at fáa børn ansaði, fara til arbeiðis, brúka ein part av dagurátímanum til ørindir og á veg heim

skulu børn heintast og innkeyp gerast. — At hava ein bil í dag er tí hjá teimum flestu bæði neyðugt og náttúrligt, og vit mugu góðtaka, at hann er komin fyrri at verða verandi.

Men í øllum kapppróðri liggur ein bátur aftastur. Í hesum spurti er eftirbáturin mannaður við býráðslimum. Hesi hava eftir øllum at døma ikki skilt, at hevur ein ikki tamarhald á ferðslumyndinum, so eru akførini ikki longur tænarar okkara, men kunnu vera ein harðrendur harri.

Eitt tað mest átrókandi málið í hesum viðfangi er parkeringsøkini. Her í Vági er einki parkeringsøki millum ítróttarhøllina og gamla skúla. Í miðbýnum eru tvey smá øki, sum síðan tey vóru »gjørð«, hava sæð út sum fyribilsloysnir, við stórum hylum og ongum avmerkingum. Hetta ber í sær, at alla

staðni á vegnum standa bilar parkeraðir, og hevur tað manga sorgarleikin ført við sær. Tí børn, ið skulu yvir um ein veg, siggja ikki bilferðsluna uppum hesar parkeraðu bilarnar, og tey renna so stutt ávitandi um vandan tvørtur um vegin. Prógvfast er, at tað vóru færri álvarsom óhapp, um bilar ikki sluppu at parkera á høvudsvegnum, men kundu verið ávistir til parkeringsøki.

Tað mátti verið sjálsagt, at tey ráðandi gjørdu tað, ið gerast kann, fyrri at børn og onnur so trygt sum mögliga kunnu ganga í og úr skúla. — Tákið gongubreytina, ið er millum vegin og parkeringsøki vekk, og latið okkum heldur fáa eina undir skúlanum, har er tørvur á henni.

Ebba Kjørbo
Vágur

Kommunuvalið í Klaksvík

Skúlaútbyggingin

úti um bygdirnar

Tey seinastu árin hava vit útbygt skúlaverkkið munandi úti um landið. Vit hava fingið stórar felagsskúlar í fleiri stöðum, so flest øll ungfólk nú hava møguleika fyrri eini 10 ára skúlaútbygving.

Haraftrat hava vit fingið HF-skeið í Klaksvík og Suðuroy, og nú eisini Studentaskúla í Eysturoy. Hetta kunna vit, sum so flest øll, vera nøgd við.

Spurningurin, sum nú eigur at verða reistur, er, hvar hesi ungu fara eftir lokna skúlagongd úti á bygdunum. Nøkur fara uttanlands ella til Havnar at fáa spr hægri útbýgving, men hvat við restini? Ofta hevur verið tosað um, at sjómansskúlarnir bert útbýgva fólk til eksport. Nakað hevur og kanska er um hetta, men spurningurin er, um bygdin ikki eisini útbýgva teirra ungdom til eksport, men ikki so nógv til útlendi, men harafturimóti til »innanlendis eksport«, og her hugsi eg um til Havnar. Tað hevur oft harmað meg, hvussu nógv ungfólk við góðari skúlagongd fara úr Klaksvík til Havnar, tí onki er at gera hjá teimum við tí skúlagongd, tey hava fingið í Klaksvík.

Í Havn er jú alt, flestu stóru almennu og hálv-almennu skrivstovurnar, sum eisini hava eina tænaustuskyldu yvir fyrri bygdunum, liggja har.

Flestu virkir, sum eisini hava tænaustuskyldu úti um bygdirnar, liggja eisini í Havn. Hesir stovnar og hesi virkir krevja oftast fólk við minst 10 ára skúlagongd ella meira, so um tey ungu skulu gera brúk av síni skúlagongd, so eru tey sjálvandi noydd at flyta til Havnar.

Onkur tjóðveldismaður úr Havn setti hetta soleiðis upp, at skuldi Havnin fingið fisk í mun til fólkatalið, so fekk hon ov litið, og so varð litið til bygdirnar, men hann gloymdi bert at nevna, at um bygdin skuldu fingið sín part av almennu stovnunum v. m., so kanska gekk líka upp.

Spurningurin hjá okkum er tí, hvussu vit vanda hesi skeivu gongd, so vit ikki bert »eksportera« ungdom. Kommunufelagið hevur roknað út, at Havnar kommuna fær einar 400–500 mill. kr. í inntøku frá almenna virksemi í Havnini. Heetta er móguliga rætt, men spurningurin er heldur, hvussu vit skulu fáa ein part av tí almenna tænaustuvirksemi, sum líka so natúrliga kann liggja úti á bygd, fluttan.

Eg veit væl, at ringt verður beinleiðis at flyta núverandi stovnar í heilum líki út á bygdin, og so kanska siga fólk upp, men tað eru økir, sum nú og í komandi tíðum skulu útbyggjast, sum eins væl kunna liggja uttan fyrri

Havnina, eitt nú í fiskivinnuútbýgvingin og sjómansútbýgvingin.

Stóran týðning hevur tað tí, at Føroya Kommunufelag setur bólk, sum royna at finna útav, hvørjir partar av almennu virksemi eins væl kunna liggja úti hjá kommununum, sum undir landsstýrinum. Hetta vil sjálvandi hava við sær, at vit eiga at hugsa um at gera stórra kommunalar eindir enn í dag, tí tær smáu kommunurnar maktar ikki serliga stórar uppgávur. Her eiga menn/kvinnur at leggja alt smáligt bygðaklandur til síðis og hugsa um at víðka sjónarringin munandi, um nøkur framtíð skal vera í at tosa um kommunalt sjálfstýri meira.

Tá kommunurnar kunna vísa á, at tær kunna taka fleiri uppgávur upp á seg, sum 5. dag liggja undir landsstýrinum, eigur spurningurin at vera, hvør ið skal fígga hetta. Her kann vera nevnt, at fyrri tað fyrsta kann nakað gerast við fíggarliga býti av skattinum millum kommunu og land, men hetta er kanska ikki rætti vegurin.

Heldur eigur at vera hugsað um blokkstuðul frá landskassanum til kommunurnar. Hvussu stórir hesin skal verða, veldst sjálvandi um, hvussu nógvur og stórar uppgávur verða lagdar út

Framhald á síðu 15

Heilsan til Sverra Midjord

Tað verður sagt, at fólk, ið hava serligan áhuga fyrri samfelagsviðurskiptum, hava eitt eyka-gen, sum ger, at tey, hóast mangan harðan andróður, kortini halda á við hesum arbeiði uttan at fáa persónligan vinning av hesum.

Millum hesi telist borgarstjórin á Tveroyri gjøgnum mong ár, Sverre Midjord. Hann er tann lokalpolitikari, sum hevur fingið størstu undirtøku millum javnaðarveljarar á Tveroyri, síðan P. M. Dam, sáli. Ja, so stóra undirtøku, at tú kanst siga, at fólk ið hevur valt hann beinleiðis til borgarstjóra.

Tá tú veitst, at tú hevur so stóra undirtøku millum bygdarfólkið, er tað væl skiljandi, at tað hevur verið ein stór og tung avgerð, tú av heilsuligum orsøkum var noyddur at taka, við ikki at lata teg stilla upp aftur til býráðsvalið í desember.

Hesi 18 árin, tú hevur sitið í Býráðnum, tey 17 sum borgarstjóri, gloymdi tú ongantíð, hvar røtin rann, sum tú sjálvur plagar at taka til, og hevur tú saman við fakfeløgum

um o. ø. tikið stór og tung tøk til frama fyrri verka-fólkið og yin í síni heild. Vit kunna nevna nøkur: Flakavirkið, trolarnir, Ellis- og Rektarheimið, Ítróttarhøllina í Trongisvági o. s. fr.

At tú altíð hevur verið tveramaður og suðuroyingur er eingin loyna, og visti tú tað eisini tær ferðir, tú hevur umboðað Suðuroy á Løgtingi.

Kring um alt landið ert tú kendur sum ítróttarmaður burturav, og eru mong foreldur takksom fyrri tað ungdomsarbeiði, tú hevur gjørt á plássinum og innan ÍSF, har tú hevur sitið sum stjórnarlimur í mong ár.

Við hesum fáu orðum vilja vit vegna Fróðbiar

Sóknar Javnaðarfelag takka tær fyrri tað arbeiði, tú hevur gjørt fyrri at gera hugsjónir felagsins til veruleika. Ikki er komið á mál enn, men við tínum og veljaranna stuði fara vit framhaldandi at arbeiða fyrri endamáli felag okkara: Frælsi, Javnaður og Broðralag.

Fróðbiar Sóknar
Javnaðarfelag

